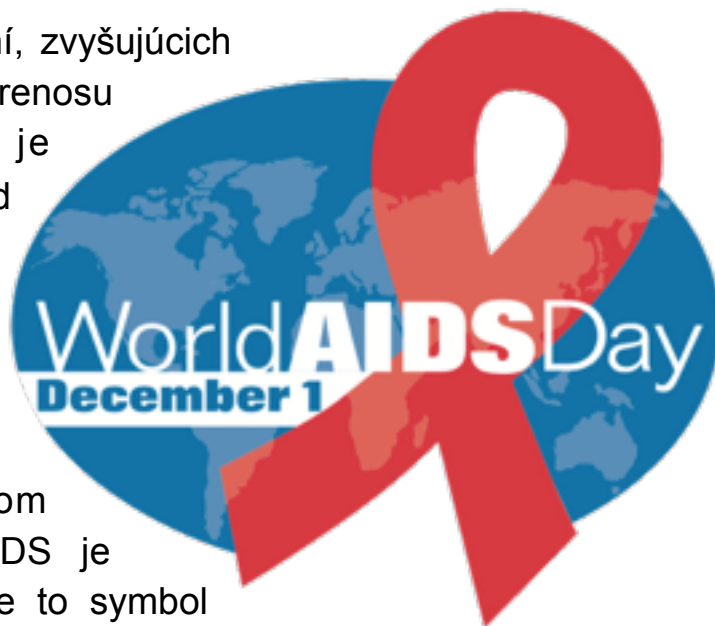

1. december 2015 - Svetový deň AIDS

Jednou z najúspešnejších kampaní, zvyšujúcich povedomie ľudí o nebezpečenstve prenosu HIV/AIDS a možnosti prevencie, je Medzinárodný deň boja proti AIDS (World AIDS Day). Celý svet si ho 1. decembra pripomína už po 27. krát. Témou tohto ročníka je "The time to act is NOW...", čiže „Čas konať je TERAZ...“

Spoločným medzinárodným symbolom informovanosti o problematike HIV/AIDS je **červená stužka** (ang. Red Ribbon). Je to symbol solidarity s ľuďmi žijúcimi s HIV alebo AIDS. Červená stužka je značkou pre upevňovanie povedomia o HIV a AIDS medzi ľuďmi, je začlenená do loga asociácie UNAIDS a ďalších organizácií, ktoré sa venujú problematike HIV/AIDS.

HIV/AIDS predstavuje celosvetový a zároveň celospoločenský problém. Týka sa všetkých štátov vo svete, komunít, rodín aj jednotlivcov. Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie žilo koncom roku 2014 na svete asi 36,9 miliónov ľudí s HIV, pričom z tohto počtu bolo približne dva milióny novoinfikovaných osôb. Najpostihnutejším regiónom je Subsaharská Afrika. Minulý rok bolo vo svete zaznamenaných približne 1,2 milióna úmrtí na HIV / AIDS. V roku 2014 bola antiretrovírusová liečba zabezpečená približne u 40 % ľudí žijúcich s HIV. Odhaduje sa, že svoj HIV status pozná iba 51 % osôb žijúcich s HIV.

V Slovenskej republike sa surveillance HIV/AIDS zaviedla v roku 1985. Od začiatku monitorovania prípadov HIV/AIDS v Slovenskej republike bolo **k 30. 9. 2015** registrovaných spolu **798 prípadov** infekcie vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti (u občanov Slovenskej republiky a cudzincov). Zo 664 prípadov HIV u občanov Slovenskej republiky sa 578 vyskytlo u mužov a 86 u žien. U 83 osôb (71 mužov, 12 žien) prešla HIV infekcia do štádia AIDS a bolo zaznamenaných 58 úmrtí ľudí s HIV (z toho 43 v štádiu AIDS). Väčšina infekcií HIV bola v Slovenskej republike zaznamenaná v skupine mužov majúcich sex s mužmi a získanie nákazy homosexuálnym stykom bolo zaznamenané v 62,8 % prípadov. Heterosexuálnym stykom bolo prenesených 22,9 % infekcií, 2 % injekčným užívaním drog (z 13

prípadoch väčšina získaná mimo Slovenskej republiky), 0,2 % transfúziou krvi (jeden prípad nákazy mimo Slovenskej republiky v roku 1986) a v 12,1 % prípadov nebol spôsob prenosu stanovený. Najviac osôb infikovaných vírusom HIV žije vo väčších mestách a najvyššia kumulatívna incidencia HIV infekcie je dlhodobo v Bratislavskom kraji.

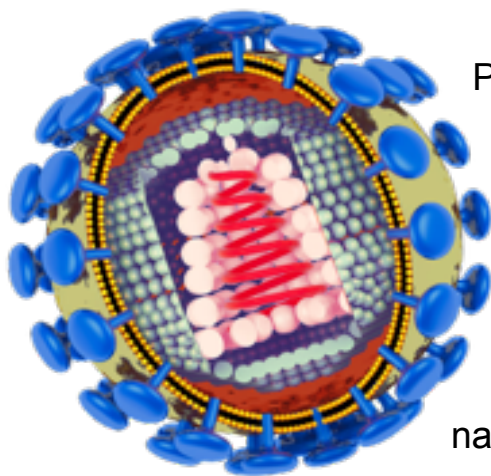
Na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach je zriadená **Poradňa prevencie HIV/AIDS**, ktorá realizuje poradenstvo a odbery krvi na vyšetrenie anti - HIV protilátok. Vyšetrenie sa robí anonymne a bezplatne, výsledky sa odovzdávajú osobne.

Odborné konzultácie poskytuje denne od 8.00 do 9.30 h. na adrese :
Senný trh 4, 040 Košice, Odbor lekárskej mikrobiológie,
tel. 055/622 18 13,
e-mail : aids@ruvzke.sk.

Čo je to HIV/AIDS ?

Vírus imunitnej nedostatočnosti človeka je retrovírus, ktorý útočí na bunky imunitného systému a ničí ich, alebo ich znefunkčňuje. V organizme napadá určitú skupinu bielych krviniek, T lymfocyty, v ktorých sa množí, neskôr ich aj zabíja a znižuje tak ich počet v tele napadnutého človeka. Výrazný pokles počtu bielych krviniek, ktoré hrajú dôležitú úlohu v obranyschopnosti ľudského organizmu, vedie k zlyhávaniu imunity a rozvíja sa v ochorenie AIDS. Tým, že je imunitný systém slabší, človek ľahšie podľahne iným ochoreniam, baktériám a vírusom.

PRÍZNAKY

Prvé príznaky HIV infekcie sú ľahko zameniteľné s chrípkovým ochorením a objavujú sa 2–3 týždne od infikovania. Avšak človek nakazený vírusom HIV nemusí mať dlhú dobu, napríklad niekoľko rokov, vôbec žiadne zdravotné problémy. Tomuto obdobiu sa hovorí **bezpríznakové nosičstvo** vírusu HIV. Už v tomto období môže nakazený človek preniesť infekciu na ďalšie osoby.

Pritom sám vyzerá a cíti sa celkom zdravý a ani jeho partner na ňom nič nespozná. Len pri laboratórnom vyšetrení na prítomnosť HIV protilátok je u testovaného zistený pozitívny nález, človek je "HIV pozitívny".

Podľa súčasných poznatkov nemožno s určitosťou povedať, či sa u všetkých HIV nakazených osôb ochorenie prejaví. U veľkej väčšiny z nich dôjde k rozvoju príznakov v priemere za 10 -11 rokov po nakazení. Ako rýchlo alebo neskoro dôjde k rozvoju **ochorenia AIDS**, ovplyvňuje celý rad faktorov, ako je pôvodná úroveň obranyschopnosti, životný štýl, vyrovnanie sa so stresovými situáciami, výživové návyky a mnoho ďalších podmienok, predovšetkým včas začatá liečba.

Každé, i ľahké ochorenie predstavuje pre organizmus záťaž. K prepuknutiu choroby AIDS zo štádia HIV positivity môže tiež prispieť tzv. reinfekcia, teda príjem ďalšej dávky vírusu do organizmu. Preto i HIV pozitívny človek pri sexuálnom styku s HIV pozitívnym partnerom musí dodržiavať zásady bezpečného sexu a používať ochranné prostriedky, aby chránil nielen druhých, ale i sám seba.

PRENOS

Prenáša sa spravidla pri **nechránenom pohlavnom akte**, hlavne pri homosexuálnom styku, v niektorých prípadoch pri **transfúzii krvi**.

K prenosu infekcie HIV z matky na dieťa môže dôjsť počas tehotenstva, počas pôrodu alebo pri dojčení. Najčastejšie je to však počas pôrodu. V súčasnosti vďaka kombinovanej terapii, ktorá sa podáva budúcim mamičkám počas tehotenstva a novorodencom šesť týždňov po pôrode, sa prenos infekcie HIV z matky na dieťa zredukoval na 7-8%. HIV-pozitívnym matkám sa po pôrode neodporúča dojčiť svoje dieťa.

Osobitnú skupinu ľudí predstavujú **vnútrožiloví užívatelia drog**. Najmä v prípade, **ak spoločne používajú** ihly, striekačky i roztok drogy, sú ohrození prenosom HIV.

Rizikové sú tiež zákroky ako **tetovanie, piercing**, prepichovanie uší a akupunktúra. Je preto nevyhnutné, aby takéto zákroky vykonávali len ľudia s platnou licenciou, ktorí dodržiať zásady hygieny a ochrany zdravia svojich zákazníkov / pacientov.

Bližšie informácie o ochorení, príznakoch, prevencii, ochrane môžete získať na uvedenej Poradni prevencie HIV/AIDS pri RÚVZ so sídlom v Košiciach a u svojich ošetrojúcich lekárov.